

Da je ovo samo jedan čin drame o uništavanju društvenih i javnih dobara pokazuju primeri poznatog scenarija privatizacije i prenamene prostora zarad sticanja profita pojedinaca širom Srbije.

Dok se motorne testere spremaju da poseku još jedan deo Košutnjaka, kako bi na tom mestu bio izgrađen elitni stambeni kompleks i privatni komercijalni sadržaj, u toku je javni uvid povodom izrade Plana detaljne regulacije (PDR) za kompleks „Avala film“ da bi se održao privid građanskog učešća u procesima planiranja i da bi se legalizovao ekocid.

Privatizacija

Uprkos protivljenju dela kulturne scene, levo orjentisanih aktivista i aktivistkinja kao i pozivu kinoteke da se barem filmski fond izuzme iz te privatizacije, novi vlasnik je za 980 miliona dinara dobio preko 200 igranih filmova, 600 dokumentarnih, preko 20.000 kvadratnih metara različitih objekata, kao i prostor koji je koristio „Avala film“ a koji je zbog tadašnje namene zemljišta procenjen kao bezvredan.

Upravo je prostor koji je koristio „Avala film“ izgleda bio najvredniji i najpoželjniji resurs pri njegovoj privatizaciji 2015. Godine.

Prenamena

Iako će se sačuvati deo pređašnje namene, dok bi drugi sadržaji trebalo samo da upotpune i podrže razvoj primarne funkcije, očigledno je da je fokus novog plana detaljne regulacije na izgradnju stambeno-komercijalnog kompleksa.

Ukoliko novi PDR bude usvojen gradiće se nove stambene zgrade, pretežno objekti višespratnog stanovanja za oko 7980 stanovnika (u odnosu na 854 trenutnih stanovnika). Komercijalni sadržaji su planirani za zonu srednje spratnosti i mogli bi biti: trgovine, poslovanja, ugostiteljstva, kao i sadržaji namenjeni zabavi, turizmu, kulturi itd. Sve ovo bi trebalo da prati i izgradnja vrtića, osnovne škole, srednje škole kao i pratećeg uslužnog sadržaja.

Iva Čukić, arhitektica i članica organizacije „Ministarstvo prostora“ podseća da je mesecima Beograd bio jedan od najzagađenijih gradova u svetu, i da za razliku od drugih gradova koje uvode mere zaštite životne sredine kako bi obezbedili kvalitetne životne uslove u Beogradu se radi upravo suprotno.

Pri tom, prema PDR svega 3ha ostaje šuma, dok će se za 7ha naknadno definisati tip šume, njena funkcija i konkretna pravila uređenja, objašnjava sagovornica.

Osim prenamene površina plan ne donosi rešavanje saobraćajnih problema koji će doseljavanjem novih stanovnika u tom delu grada samo povećati. Kako izveštava sajt

Beobuild opterećenost lokalne infrastrukture već prelazi postojeće kapacitete, a naseljavanje hiljada novih stanovnika dovešće do čestih kolapsa saobraćaja i zastoja u javnom prevozu. Prevoz dovoljnog kapaciteta nije izgledan u doglednoj budućnosti, a premeštanjem metroa iz južnih beogradskih naselja u Makiško polje izgubljena je svaka planska potpora za dalje podizanje gustine naselja u ovom delu grada.

Organizacija Ministarstvo prostora već radi na primedbama na ovaj plan i pozivaju građane da im se pridruže u ovoj borbi.

Uništavanje i izvlačenje profita

Ukoliko plan bude usvojen a primedbe inicijativa, organizacija i građana odbijene, što je do sada bila najčešća praksa, približićemo se poslednjem činu ove tragedije. To je čin koji kreće zvukom motornih testera, a završava se tako što se nasleđeno prirodno i društveno bogatstvo redistribuiraju ali prema gore u ruke elite, dok građani ostaju na gubitku. Građani ostaju bez zelenila, sa saobraćajnim gužvama, sa manjkom javnih površina, uz zagađen vazduh u betoniranom pretoplom gradu koji strahuje od svake kiše jer donosi potencijalnu poplavu.

Nakon prvobitne reakcije građana, zamenik gradonačelnika Goran Vesić za Pink je izjavio da „niko nije lud da poseče toliko hektara šume“ i da Grad neće dozvoliti uništavanje šume na Košutnjaku.

Ostaje da se vidi kako je fizički moguće da se u istoj zoni izgradi 570.000m² novog stambenog i komercijalnog prostora, uz dodatni prateći sadržaj koji će zahtevati i puno parking mesta, a da se ne poseče šuma i ne unište zelene površine na Košutnjaku.

Umesto zaključka borba!

Borba građana, aktivista, inicijativa, organizacija i pojedinih političkih partija protiv otimanja i uništavanja javnog dobra traje već godinama. I od ove borbe će zavisiti i ishod drame oko ovog dela Košutnjaka. Očigledno je da trenutna gradska i republička vlast reaguje samo na pritisak, kada se građani udruže da brane javno dobro.

Planirana prenamena površina i kasnija seča šume u Košutnjaku bila bi najveća destrukcija zelenih površina u Beogradu u prethodnih nekoliko decenija, gotovo neuporediva sa svim drugim koje se svakodnevno dešavaju. A upravo su sve druge lokalne borbe koje su se dešavale i dešavaju se - od borbe za Peti parkić, preko borbi stanovnika Zvezdare, Petlovog brda, Miljakovca, Banovog brda - mobilisale građane i uverile ih da je moguće ostvariti barem neke male pobeđe.

Naučeni prethodnim iskustvima, stanovnici Beograda su se uprkos pretnji koronavirusa brzo

organizovali i trenutno se borba vodi na različitim frontovima od informisanja što većeg broja ljudi, slanja premedbi na plan detaljne regulacije, do pripreme za fizičku odbranu Košutnjaka ako bude bilo potrebe.

Bitka za Košutnjak je krenula. Imajući u vidu kakva je trenutna politika staranja o javnim dobrima treba da očekujemo još mnogo borbi pre konačne pobede, koja bi skinula cenu sa javnih i prirodnih dobara i učinila da, umesto izvora profita pojedinaca, postanu mesto okupljanja zajednice.

Izvor: masina.rs